

A Rothauser Család

Ők az anyai nagyszüleim, Rothauser Lajos és Lengyel Irma. A nagyszüleim mögött állnak a szüleim baloldalt, és mellettük a nagybátyám, Rothauser György. A képen lévők közül csak édesapám halt meg természetes halállal. A nagyszüleim Győrben éltek. A nagyapám Győr vármegye tiszti főorvosa volt. Annak idején -- ez még az első világháború előtt volt --, amikor meghirdették a pályázatot a Győr vármegyei tiszti főorvosi hivatalra, ketten jelentkeztek: az egyik zsidó volt, a másik kitért. A magyar urak, akik ebben döntöttek, nem azt nézték, hogy melyiknek milyen képzettsége vagy gyakorlata van, hanem azt mondták, hogy ha már zsidó, akkor legyen valódi zsidó, mert az nem akar az urak közé beülni. Így lett a nagyapám tiszti főorvos. 1920-ban már nyugdíjba ment, de mint nyugdíjas megyei tiszti főorvos fontos személyiség volt. Akkoriban olyan volt az állam és az egyház együttélése, hogy az állami ünnepeken a zsinagógában is ünnepséget rendeztek, amire mindig meghívták a megyét, s miután ennek egyetlen zsidó tagja nagyapám volt, a zsinagógában nyugdíjasként is ő képviselte mindig a vármegyét. Nagyapám valódi polgár volt, nagyanyám nem dolgozhatott a konyhában sem, legfeljebb a rendelkezéseit adhatta ki, s asszony lévén, annyi szava sem volt, hogy a napi piaci bevásárlásoknál nagyobb ügyekben döntsön. Az egész télre való krumplit, lisztet, tüzelőt nagyapám szerezte be, hiszen az már nem filléres asszony-dolog. Nagyapámék még komolyabban tartották a vallást. Neológok voltak, de azért megtartották a különböző előírásokat. Győrben külön pészahi étkezés volt, s nagyanyám kóser háztartást vezetett. Nagyapámnak Győrben saját háza volt, aminek a földszintjén laktak a nagyszüleim. A földszinten öt szoba volt, úgy ment sorba, hogy előszoba, rendelő -- mert a rendelő funkciója azért megmaradt, akkor is, hogyha az dolgozószoba lett, miután nagyapám nyugdíjba ment --, ebédlő, háló és az úgynevezett kisszoba, ami eredetileg a gyerekszoba volt. Amíg a nagybátyám nem nősült meg, addig az az ő szobája volt, de két ágy volt benne, úgyhogy én is ott aludtam, amikor Győrben voltunk látogatóban. Hasonló nagy volt természetesen az emelet is. Az emelet először bérbe volt adva, de ott fönt volt a nagybátyámnak a rendelője, várója és egy szobája. A nagybátyám is orvos volt, szülész-nőgyógyász. Aztán amikor megnősült, akkor az egész

első emeletet elfoglalta, és ott akartak élni, amiből már semmi nem lett. Egy nagyon rövid és rossz házasság után 1942-ben újra megnősült. Schnabel lány volt a felesége, a keresztnevére már nem emlékszem. Zsidó esküvőjük volt, de ez is rövid házasság volt, noha nem őmiattuk: a nagybátyámat néhány hónapi házasság után vitték ki Ukrajnába, ő már nem látta a megszületett kislányát, aki az anyjával együtt Auschwitzban maradt.